

ساسان کریمی در گفت‌وگو با ایلنا:

در صورت ادامه رویکرد مقابله ایران و آژانس، قطعنامه‌ها بیشتر می‌شود/ تهدید به خروج از NPT فقط فشار را بیشتر می‌کند

تحلیلگر مسائل بین‌الملل گفت: اگر امروز ایران از اهرم خروج از NPT استفاده کند، وقتی که قرار است در شورای امنیت محکوم شود اهرمی برای استفاده نخواهد داشت. این اقدام تند و زود هنگام است.

ساسان کریمی تحلیلگر مسائل بین‌الملل در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، در پاسخ به این سوال که با توجه به صدور قطعنامه شورای حکام علیه ایران و نظر به صحبت‌ها و تأکیدات رهبری مبنی بر اینکه این مسائل باید به صورت مسالمت‌آمیز حل شود، ایران باید چه رفتاری را در پیش بگیرد تا قطعنامه‌های دیگری علیه ایران صادر نشود، گفت: به نظر می‌رسد تا حدودی از لحاظ ریل‌گذاری پرونده هسته‌ای ایران فرصت از دست رفته است. باید در اسفندماه کنشمان را ادامه داده و کار را به نتیجه می‌رساندیم. با توجه به جنگ اوکراین و افزایش قیمت حامل‌های انرژی و تقاضا برای آن در سطح جهانی، دولت آقای رئیسی منافع کوتاه‌مدت را در مقابل منافع بلندمدت کشور ترجیح داده است. دولت فکر می‌کند اگر نفت را با قیمت بالا بفروشد، کفایت کار را می‌کند و انگیزه‌ای برای ادامه مذاکرات از خود نشان نمی‌دهد. بنده اسم این را «پروزی کوچک مقدمه یک شکست بزرگ» گذاشته‌ام.

کریمی افزود: درست است که ما می‌توانیم با فروش نفت بیشتر مقاومت کنیم و البته باید این را به‌عنوان یک اهرم در مذاکرات استفاده می‌کردیم و باید بکنیم، اما پیش‌برد مذاکرات وین نباید متوقف می‌شد. این مذاکرات باید ادامه پیدا می‌کرد و به نتیجه می‌رسید. از طرف دیگر به نظر نمی‌آید که روسیه با توجه به نیازش به فروش حامل‌های انرژی و اختلافی که با غرب دارد، همراهی خاصی با از سرگیری و پیشبرد مذاکرات داشته باشد و بعید می‌دانم که روسیه اساساً ما را در موضوع هسته‌ای همراهی کند. در پاسخ به این که «ایران باید چه کار

بکنند؟» اکنون در تقابل با آژانس قرار گرفته‌ایم. در این مسیر راهی نمی‌بینم. مگر اینکه جهت را عوض کرده و- تیم مذاکره‌کننده را عوض کنند. این در ابتدا کار درستی نبود اما الآن چاره‌ای جز این نیست.

وی تصریح کرد: این راهی است که ضمن حفظ چهره مذاکراتی، ایران می‌تواند مسیر خود را تغییر دهد.

کریمی درباره اینکه ایران چه اقدامات فنی می‌تواند انجام دهد، گفت: همانطور که عرض کردم فضا بین ایران و آژانس فضای تقابل شده است. آژانس از دیدگاه ما رویکرد سیاسی یک‌جانبه دارد اما در فضای بین‌المللی آژانس را نهاد فنی و حرفه‌ای می‌دانند. پس بیشتر حرف آژانس وثیق خواهد بود؛ بنابراین برچیدن دوربین‌های آژانس شرایط را برای مذاکرات سخت‌تر کرده است. مسلماً طرف مقابل از موضع ضعف وارد مذاکره نخواهد شد و به دست و پا نخواهد افتاد. ما هم همین‌طور هستیم؛ بنابراین مذاکراتی شکل نخواهد گرفت. فکر نمی‌کنم رویکرد ابتکار عمل برای اخذ تصمیم فنی ممکن باشد برای اینکه هم چهره ما حفظ شود و هم رویکرد آژانس تغییر کند.

وی افزود: واقعیت آن است که ایران می‌تواند برای آلودگی‌های ادعایی پاسخگو باشد. خیلی از این‌ها می‌تواند جنبه خرابکارانه داشته باشند. می‌تواند آلودگی‌ها را توجیه کند و جواب‌های دقیق‌تری بدهد. جوری که آژانس نتواند جواب متقابل بدهد. اگر قرار باشد رویکرد مقابله با آژانس بگیریم، قاعدتاً قطعنامه‌ها ادامه خواهد داشت. واقعیت این است که وقتی توافق می‌کنیم آژانس پای خود را از روی دم ما برمی‌دارد؛ بنابراین راه اصلی راه ادامه مذاکرات است.

ساسان کریمی در پاسخ به این سوال که در دوره‌های گذشته آمریکا را در صدور قطعنامه علیه خودمان به انزوا کشیدیم، در دوره‌ای هیچ‌کس علیه ما قطعنامه صادر نمی‌کرد. امروز باید چه رفتاری داشته باشیم که این موقعیت حفظ شود، گفت: آن رفتار یک رفتار یک‌روزه یا دو روزه نیست. من اسم آن را فضا سازی بین‌المللی می‌گذارم. در طول سالیان ما فضا سازی بین‌المللی علیه آمریکا به وجود آورده بودیم. در نهایت آقای ترامپ از برجام خارج شد. اما حرفه‌ای بودن سیاست خارجی ایران باعث شده بود فضا را علیه آمریکا جمع کنیم. رابطه با اروپا، روسیه و چین و رابطه با دیگر کشورها به قدری خوب بود و مذاکرات از لحاظ فنی جواب‌هایی از طرف ایران به آژانس داده بودند که نهایتاً باعث شد آژانس ۱۴ بار ما را تأیید کند؛ بنابراین جامعه بین‌المللی توسط کسی که چهارده بار توسط آژانس تأیید شده است، اجماع نخواهد کرد.

وی تصریح کرد: اما وقتی آژانس به این شکل علیه ما قطعنامه صادر می‌کند، بعدها در شورای امنیت، نهادهای بین‌المللی و مجمع عمومی، رویکرد کشورهای مختلف علیه ما متغیر خواهد بود. اجماع سازی علیه ما شکل خواهد گرفت. در حالی که ما باید کمی دیپلماسی فعال‌تری می‌داشتیم که بتوانیم اجماع را علیه آمریکا حفظ کنیم و شرایط محکومیت عکس نشود. بدنه وزارت خارجه که ثابت است اما نیاز به رویکردهای حرفه‌ای‌تر در راس هست. آقای باقری حتی بعد از اتمام مذاکرات در اسفند کمترین حضور رسانه‌ای حتی در رسانه‌های دولت نداشته اند. با این رویکرد نمی‌شود جلب نظر کشورهای مختلف را داشت و فضا سازی بین‌المللی انجام داد.

کریمی همچنین در پاسخ به این سوال که اگر دوباره علیه ایران قطعنامه صادر شود، چه تبعاتی خواهد داشت آیا امکان فعال شدن اسنپ بک وجود دارد، گفت: البته دو مسیر وجود دارد: یکی مسیر موسوم به اسنپ بک که در داخل برجام است. دیگری مسیر آژانس به شورای امنیت است؛ یعنی آژانس محکوم کند و شورای حکام پرونده‌ای برای ارجاع ایران به شورای امنیت صادر کند. به نظر می‌آید که الآن مسیر دوم شروع شده است نه اسنپ بک داخل برجام. به‌رحال هرکدام از این‌ها بین سه تا نه ماه طول می‌کشد و مسئله بیشتر ارجاع دوباره پرونده ایران به شورای امنیت است. حالا اینکه با حق و تو و بدون رأی‌گیری می‌توانند وارد اسنپ بک شوند یا خیر جای سؤال حقوقی است. مکانیسم اسنپ بک طوری است که داخل برجام است و الآن هرکدام از اروپایی‌ها می‌توانند استارت بزنند و البته نهایتاً عدم بازگشت قطعنامه‌های ایران را رأی می‌گیرند. در این مسیر روسیه و چین نمی‌توانند و تو کنند.

وی تصریح کرد: اما برای ارجاع دوباره ایران به شورای امنیت، باید دوباره رأی گرفته شود. ممکن است روسیه و چین آنجا وتو کنند. اگر ایران وجه‌المصالحه قرار نگیرد. بنده مطلع نیستم که می‌توانند مسیر دوم را به مسیر اول وصل کنند یا خیر. قاعدتاً ارجاع ایران به شورای امنیت اصلاً خبر خوبی نیست. با بازگشت تحریم‌های سازمان مللی مسئله متفاوت خواهد بود.

کریمی در پاسخ به این سوال که آیا نپذیرفتن برخی اقدامات داوطلبانه برای شفافیت بیشتر ایران، این امکان را به وجود می‌آورد که روسیه و چین دیگر در طرف ما نباشند یا رأی منفی علیه ما صادر کنند یا خیر گفت: در مورد چین خیلی ممکن است. چین بنای تقابل با جامعه بین‌المللی و به خصوص غرب را ندارد؛ اما روسیه اکنون فاصله زیادی با غرب دارد و فقط وقتی علیه ما رأی خواهد داد که ما را وجه‌المصالحه در یک قراردادی قرار دهد؛ اما در شرایط کنونی بعید است که علیه ما رأی بدهد. مگر اینکه مکانیزم اسنپ بک را استفاده کنند که عدم رأی‌گیری برای بازگشت تحریم‌ها باشد.

این تحلیلگر مسائل بین‌الملل در پاسخ به این سوال که چه روش‌هایی وجود دارد که ایران روابط خود با آژانس را پایدار نگه دارد اگر راهی نیست که روابط پایدار باشد، ممکن است اسرائیل از این به نفع خود استفاده بکند یا خیر گفت: بله اسرائیل با اینکه عضو ان‌پی‌تی نیست، نفوذ زیادی در آژانس پیدا کرده است. ما هر چقدر بتوانیم فاصله خود را با آژانس کم کنیم و در کوتاه‌مدت همکاری خود را بهتر کنیم، قاعدتاً از نفوذ کلامی اسرائیل بر آژانس می‌کاهیم. دلیلی ندارد که بخواهیم نظارت‌های آژانس را کم کنیم و استفاده از این اهرم در درازمدت به ضرر ما خواهد بود.

کریمی همچنین در پاسخ به این سوال که برخی خروج ایران را از امن‌پی‌تی مطرح کرده‌اند با توجه به آنکه این روند صحیح نیست و به نفع منافع ملی هم نخواهد بود تحلیل شما در این رابطه چیست، گفت: من با این موضوع موافق نیستم. این رویکرد فقط فشار را بیشتر می‌کند. مگر اینکه چنین رویکردی داشته باشد که به نظر نمی‌آید. اگر امروز ایران از این اهرم استفاده کند، وقتی که قرار است در شورای امنیت محکوم شود، اهرمی برای استفاده نخواهد داشت. این اقدام تند و زود هنگام است.

انتهای پیام/